

Sjúrður Skaale
Pohjoismaiden neuvosto

Oslo, marraskuussa 2023

Vastaus kirjalliseen kysymykseen E6/2023 koskien öljyn toimittamista venäläisille kalastus- ja rahtialuksille avomerellä

Norjan hallitus on vastaanottanut Pohjoismaiden neuvoston Sjúrður Skaalen esittämän kirjallisen kysymyksen E6/2023. Kalastus- ja meriministerille osoitettu kysymys kuuluu seuraavasti:

Voiko ministeri vahvistaa, pitääkö todella paikkansa, että norjalaiset säiliöalukset ovat toimittaneet öljyä venäläisille kalastus- ja rahtialuksille avomerellä 24. helmikuuta 2022 jälkeen, ja mikäli näin on, että toiminta on lisääntynyt 12. heinäkuuta 2023 jälkeen?

Voiko ministeri kertoa, kuinka monta norjalais- ja venäläisalusta kauppaan on mahdollisesti osallistunut ja miten suurista määristä on kyse?

Onko ministerillä suunnitelmissa selvittää, onko niiden varustamoiden, jotka mainitun raportin mukaan saavat öljyä norjalaisaluksilta, toiminnassa osallisena ”listattuja” henkilöitä?

Mikäli todella olisi niin, että norjalaiset säiliöalukset toimittavat öljyä venäläisaluksiin Norjan merialueilla tai kansainvälisillä merialueilla ja toimintaan osallistuu ”listattuja” henkilöitä, rikotaanko näin Venäjään ja venäläistoimijoihin kohdistuvia norjalaisia toimia ja sanktioita?

Voiko ministeri kertoa, voidaanko kyseinen kauppa luokitella yritykseksi kiertää sääntöjä?

Voiko ministeri valaista, onko Norjan hallituksella – mikäli kaupankäynti osoittautuu lailliseksi – aikeita kiristää määräyksiä kaupan estämiseksi?

Norjan hallituksen puolesta kysymyksiin vastaa ulkoministeri:

Norja noudattaa EU:n rajoitustoimia, joihin se on tehnyt joitakin harvoja kansallisia mukautuksia. Mukautukset koskevat poikkeuksia venäläisten kalastusalusten satamakieltoon Tromssan, Båtsfjordin ja Kirkkoniemen satamissa. Satamakielto ei koske myöskään Huippuvuoria.

Satamakiellosta poikkeaminen ei mahdollista poikkeamista muista sanktiosäännöistä, ja siksi esimerkiksi ammatillisen avun antamista venäläisille aluksille koskeva kielto on voimassa.

Mitä tulee öljyn toimittamiseen venäläisille kalastus- ja rahtialuksille avomerellä, viitataan myynti-, toimitus-, vienti- ja luovutuskieltoon Ukrainan sanktioasetuksen §:n 17i nojalla, vrt. liite XXIII:

Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals (excl. crude); preparations containing ≥ 70 % by weight of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals, these oils being the basic constituents of the preparations, n.e.s.; waste oils containing mainly petroleum or bituminous minerals

Kansainvälisten sanktioiden soveltamista koskevan norjalaisen lain (sanktiolain) soveltamisala käy muilta osin ilmi lain §:stä 3:

”Lain kattavuus:

- a. Norjan alue, Norjan ilmatila mukaan lukien
- b. kaikki alukset, myös ilma-alukset, porauslautat ja muut vastaavat Norjan määräysvaltaan kuuluvat liikkuvat kalustot
- c. kaikki Norjan kansalaiset ja Norjassa asuvat henkilöt
- d. kaikki kaupparekisteriin rekisteröidyt yritykset
- e. kaikki yritykset, joiden yritystoiminta tapahtuu kokonaan tai osittain Norjassa.

Laki on voimassa Huippuvuorilla ja Jan Mayenissa. Kuninkaan määräyksestä lakia voidaan soveltaa Norjan valtiolle kuuluvilla alueilla. Kuninkaan määräyksestä voidaan poiketa tämän lain nojalla toteutettavien toimenpiteiden soveltamisalasta.”

Edellä mainittu kielto koskee täten kaikkia Norjan määräysvaltaan kuuluvia aluksia.

Norjan viranomaisille on raportoitu huomioista, joiden mukaan norjalaiset alukset ovat toimittaneet venäläisille aluksille öljyä. Norjan viranomaiset seuraavat tilannetta varmistuakseen siitä, että vientikiellot on pantu koordinoitusti täytäntöön kaikissa valvontaelimissä.

Ystävällisin terveisin

Espen Barth Eide